

รายงานตลาดสินค้าแมลงที่กินได้ในประเทศเกาหลีใต้

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงโซล

สิงหาคม 2563

1. ความเป็นมา

มนุษย์กินแมลงเป็นอาหารนับพันปีมาแล้ว ถึงแม้ว่าการกินแมลงเคยถูกมองว่าเป็นการกระทำต้องห้าม และไม่เป็นที่ยอมรับในโลกตะวันตก แต่ ณ ปัจจุบัน ตลาดของอุตสาหกรรมของแมลงที่กินได้เติบโตขึ้นทั่วโลกอย่างเห็นได้ชัด องค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization of UN; FAO) ได้อธิบาย ประโยชน์ของการกินแมลง ดังนี้

ประโยชน์ทางสุขภาพ	แมลงให้คุณค่าทางอาหารมหาศาลเทียบเท่าโปรตีนสัตว์ชนิดอื่น เช่น หมู วัว ไก่ และปลา เป็นอาหารแคลอรีต่ำที่โปรตีนสูง อีกทั้งยังมีแคลเซียม ธาตุเหล็ก และสังกะสีอีกด้วย
ประโยชน์ทางสิ่งแวดล้อม	การกินแมลงช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและสารแอมโมเนีย การเลี้ยงแมลงไม่จำเป็นต้องใช้พื้นดินเพื่อขยายการผลิต และยังสามารถเลี้ยงในแหล่งจำกัด ขยะอินทรีย์อีกด้วย
ประโยชน์ทางสังคมและเศรษฐกิจ	การเลี้ยงแมลงสามารถลงทุนได้ด้วยเงินทุนต่ำ และไม่ต้องอาศัยเทคโนโลยีขั้นสูง เพราะฉะนั้นคนในพื้นที่ยากจน สามารถเลี้ยงแมลงหาเลี้ยงชีพได้ การกินแมลง จึงเป็นการให้โอกาส และส่งเสริมการเพิ่มรายได้ให้แก่คนยากจนในชนบท

การอุปโภคบริโภคแมลงในประเทศเกาหลีใต้ก็ได้รับความนิยมอย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกัน ในปี 2558 ฝ่ายพัฒนาชนบทประเทศเกาหลีใต้ ได้เริ่มศึกษาและทำวิจัยการเลี้ยงแมลง และการกินแมลง เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีเกษตรกรรม ในปัจจุบัน ประเทศเกาหลีใต้ ระบุชนิดของแมลงที่กินได้ไว้ 8 ชนิด ได้แก่ ดักแด้ไหม ตัวหนอน ตั๊กแตน หนอนนก จิ้งหรีดทองดำ หนอนนกยักษ์ ตัวอ่อนด้วงกว้าง และด้วงกว้าง เป็นต้น

2. ทิศทางและการเจริญเติบโตของตลาดแมลงที่กินได้ในเกาหลีใต้

เมื่อปี 2559 สำนักข่าวเกาหลีใต้รายงานว่า อุตสาหกรรมแมลงที่กินได้ในเกาหลีใต้เติบโตขึ้น อย่างเห็นได้ชัด ในช่วง 4 ปี ขนาดตลาดมีขนาดใหญ่ขึ้นมากกว่า 90% ในช่วงปี 2554 ถึงปี 2558 แมลงได้ถูกนำมาใช้ในงานต่างๆ จัดโดยรัฐบาลท้องถิ่นโดยมีมูลค่าถึง 180,000 ล้านบาท (\$ 151.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ในปี 2558 นอกจากนี้ ยังมีการค้าแมลงที่กินได้ เพื่อจุดประสงค์ต่างๆ เช่น นำไปใช้เป็นศัตรูทางธรรมชาติ นำไปใช้เป็นยา และนำไปศึกษา มีฟาร์มเลี้ยงแมลง จำนวน 106 แห่ง และบริษัทประกอบอาหารและกระจายสินค้า 17 แห่งทั่วประเทศเกาหลีใต้

ในปีเดียวกัน กระทรวงเกษตรกรรม อาหารและธุรกิจชนบท (Ministry of Agriculture, Food and Rural Affairs; MAFRA) ได้ประกาศแผนงานระยะ 5 ปี เพื่อกระตุ้นอุตสาหกรรมแมลงที่กินได้ และสร้างแหล่งรายได้ใหม่ของเศรษฐกิจชนบท โดยทางกระทรวงได้ลงทุนเงินจำนวน 15,000 ล้านบาท (\$12.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ในการวิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมแมลงที่กินได้ และตั้งเป้าตลาดแมลงที่กินได้ อยู่ที่ 500,000 ล้านบาท (\$421 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) รวมถึงขยายจำนวนฟาร์มถึง 1,200 แห่ง ภายในปี 2563 ตัวอย่างกลยุทธ์ และมาตรการที่ใช้ เพื่อบรรลุเป้าหมายมีดังนี้

- ✓ สร้างระบบรับรองเพื่อขยายตลาด
- ✓ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา (R&D)
- ✓ ระบุกรณีศึกษา ที่เป็นตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จและกระจายให้ทราบในอุตสาหกรรมแมลง

เมื่อปี 2562 ข่าวล่าสุดได้รายงานว่ามีจำนวนบริษัทที่นำแมลงมาประกอบอาหารหรือจุดประสงค์อื่นได้มีจำนวนเพิ่มขึ้น 3 เท่าในปี 2561 โดยจำนวนบริษัทได้เพิ่มขึ้นจาก 726 แห่งในปี 2558 มาเป็น 2,318 แห่งในปี 2561 ซึ่งถือว่าบรรลุเป้าหมายของแผนงาน 5 ปีเป็นที่เรียบร้อย ทางกระทรวงกล่าวว่า ตัวเลขได้เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดหลังจากรัฐบาลได้ออกมาประกาศชนิดของแมลง ที่สามารถนำมาเป็นวัตถุดิบประกอบอาหารได้ ตัวดอกไม้จูดดาวใหญ่ เป็นแมลงที่ได้รับความนิยมมากที่สุด โดยมีบริษัทจำนวน 1,305 บริษัทที่เลี้ยงแมลงชนิดนี้และนำไปประกอบอาหาร รองลงมาคือ ตัวกว้างญี่ปุ่น โดยมีจำนวน 425 บริษัท

นอกจากนี้ยอดขายรวมของแมลงเหล่านี้เท่ากับ 37,500 ล้านบาท (\$31.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) โดยเพิ่มขึ้นมา 8.7% จากปีที่แล้ว ตัวดอกไม้จูดดาวใหญ่เป็นแมลงที่ทำรายได้สูงสุด โดยยอดขายอยู่ที่ 15,000 ล้านบาท (\$15.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) รองลงมาคือ จิ้งหรีด 4,600 ล้านบาท (\$3.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) และตัวกว้างญี่ปุ่น 2,600 ล้านบาท (\$2.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ในปี 2563 ขนาดตลาดของอุตสาหกรรมแมลงมีแนวโน้มว่าจะเติบโตถึง 361,000 ล้านบาท (\$304 ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

ส่วนใหญ่แมลงจะถูกนำมาแปรรูปเป็นอาหารแห้ง บริษัทใหญ่กำลังทำการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับการนำแมลงมาแปรรูปเป็นอาหาร บริษัท CJ Cheildang Corp และ Jeongpung ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของซีเจและแดซังกรุ๊ป ก็กำลังวางแผนพัฒนาการแปรรูปแมลงเป็นอาหารเช่นกัน

ตัวอย่างผลิตภัณฑ์อาหารจากการแปรรูปแมลง ได้แก่ แมลงอบแห้ง คุกกี้ อาหารกระป๋อง เส้นก๋วยเตี๋ยว เป็นต้น

□ (예시) 판매되는 식용곤충식품

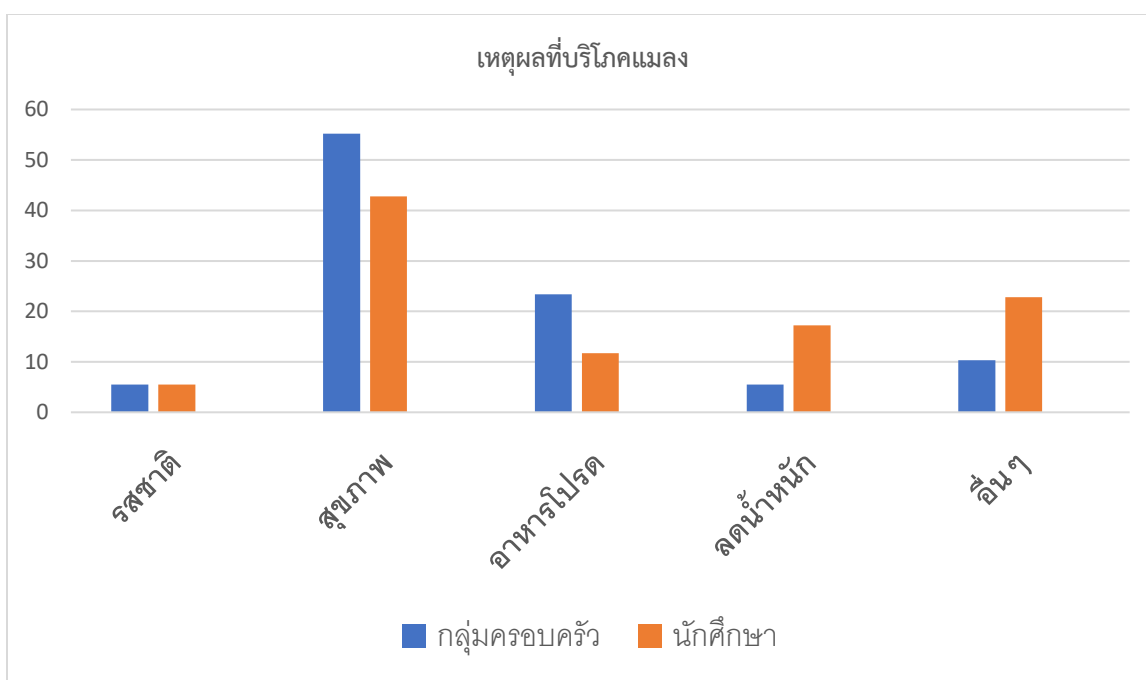
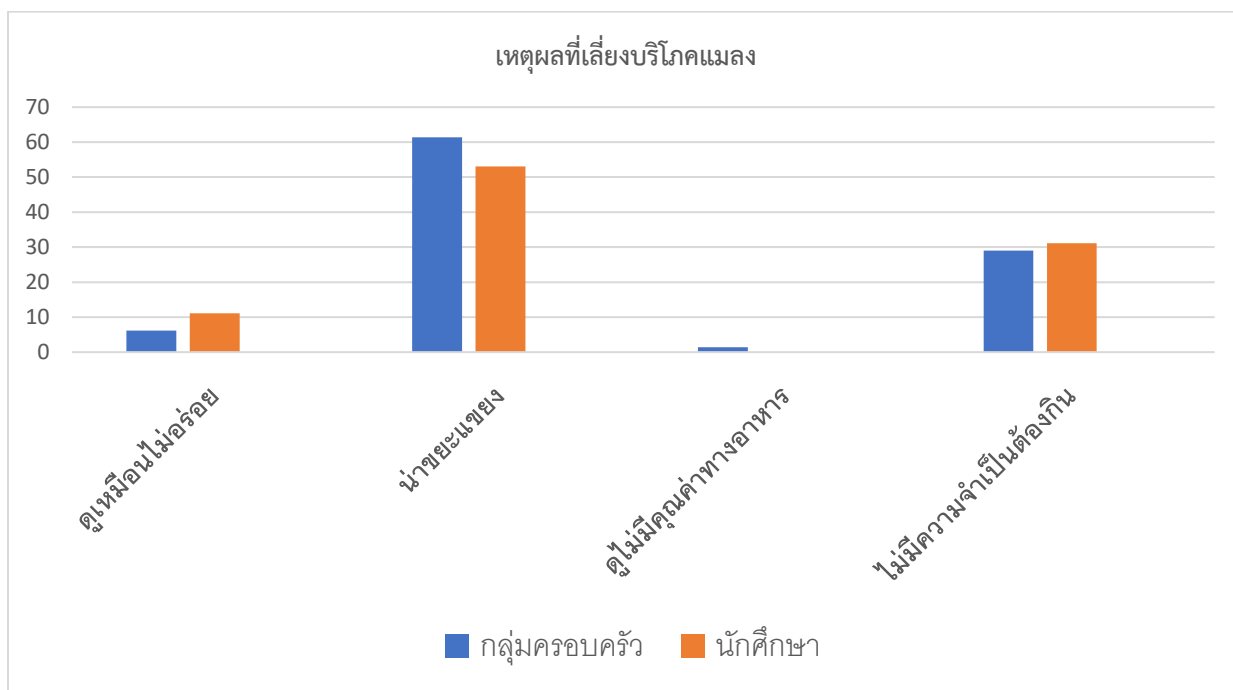

3.องค์กรดูแลที่เกี่ยวข้องในประเทศ

ประเทศเกาหลีได้มอบหมายองค์กรที่เกี่ยวข้องให้ทำหน้าที่อุตสาหกรรมแมลงที่กินได้ ดังนี้

หน่วยงาน	บทบาท
กระทรวงเกษตร อาหารและธุรกิจชนบท (Ministry of Agriculture, Food and Rural Affairs)	<ul style="list-style-type: none"> - จัดการกฎหมายที่เป็นลายลักษณ์อักษร - สร้างแผนงานบูรณาการ - พัฒนาเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง - ชดเชยค่าเสียหาย - ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินและเทคโนโลยี
สำนักงานฝ่ายพัฒนาชนบท (Rural Development Administration)	<ul style="list-style-type: none"> - วิจัยและตรวจสอบสภาพจริง - ประเมินความปลอดภัยของอาหาร
กระทรวงความปลอดภัยอาหารและยา (Ministry of Food and Drug Safety)	<ul style="list-style-type: none"> - ตรวจสอบและประเมินความปลอดภัยของอาหาร ยา และเครื่องสำอาง โดยตรวจสอบตั้งแต่ขั้นตอนการผลิต ขั้นตอนการแจกจ่าย และขั้นตอนการบริโภค

4. ข้อมูลผู้บริโภคในเกาหลีใต้

จากสถิติเมื่อปี 2559 ข้างต้น เหตุผลหลักที่ไม่เลือกกินแมลงของทั้งกลุ่มครอบครัวและกลุ่มนักศึกษาคือ ความรู้สึกขยะแขยงที่มีต่อแมลง เหตุผลรองลงมาคือ ไม่มีความจำเป็นต้องกิน และแมลงดูไม่อร่อย ในทางตรงกันข้าม เหตุผลหลักที่คนเลือกกินแมลงคือ เพื่อสุขภาพที่แข็งแรง เหตุผลรองลงมาคือ แมลงเป็นอาหารจานโปรด และช่วยลดน้ำหนัก

แรงจูงใจในการเริ่มซื้อผลิตภัณฑ์แมลง ได้แก่ ความสนใจและอยากรู้ 42% เหตุผลที่ว่าแมลงนั้นเป็นอาหารที่ยั่งยืนมากกว่าเนื้อสัตว์ประเภทอื่น 33% เหตุผลเพื่อการเปลี่ยนแปลงและลองสิ่งใหม่ๆ 18% และเหตุผลเพื่ออนุรักษ์ธรรมชาติ 2%

5.ราคาแมลงที่กินได้

เนื่องจากก่อนหน้านี้ราคาของแมลงที่กินได้นั้นแพงมาก ทำให้เป็นกำแพงกั้นการขยายตลาดแมลงที่กินได้และการกินแมลงของผู้บริโภค แต่ในปัจจุบันราคาแมลงที่กินได้ในตลาดเกาหลีใต้ได้ลดลงมาก ตัวอย่างเช่น หนอนนกในอดีตเคยราคาประมาณ 35,000 วอนต่อกิโลกรัม แต่ในปัจจุบันราคาลดลงเหลือกิโลกรัมละ 10,000-20,000 วอน จิ้งหรีดในอดีตเคยราคาสูงถึง 150,000 วอน แต่ในปัจจุบันราคาลดลงเหลือกิโลกรัมละ 50,000-80,000 วอน อย่างไรก็ตาม ราคาแมลงในเกาหลีใต้ยังถือว่าอ่อนกว่าประเทศอื่นๆอย่างเช่น ประเทศไทย

6.บทสรุป

ตลาดแมลงที่กินได้ในเกาหลีใต้เติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2554 เป็นต้นมา หลังจากที่กระทรวงเกษตรกรรม อาหาร และธุรกิจชนบท ได้ประกาศแผนงานระยะ 5 ปี เพื่อกระตุ้นการเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมแมลงที่กินได้ จำนวนบริษัทที่ผลิตแมลงที่กินได้ และยอดขายรวมก็เพิ่มขึ้นอย่างมาก มีผลิตภัณฑ์อาหารหลากหลายที่นำแมลงมาเป็นวัตถุดิบในประเทศเกาหลีใต้ เช่น คุกกี้ เส้นก๋วยเตี๋ยว แมลงอบแห้ง เป็นต้น แม้ว่าจะมีทั้งผู้บริโภคชาวเกาหลีที่กินและไม่กินแมลง แต่ในปัจจุบัน ผู้คนเริ่มรู้ถึงประโยชน์ของการกินแมลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อมและด้านโภชนาการอาหาร ทำให้ผู้คนเริ่มเปิดใจกินแมลงมากขึ้น อย่างไรก็ตามตลาดแมลงที่กินได้ในประเทศเกาหลีใต้ ยังคงเสียเปรียบประเทศอื่นในส่วนของราคาขาย ซึ่งอาจเกิดปัญหาอื่นตามมาภายหลังได้

จัดทำโดย
ศศิธร เจียมสงวนวงศ์
ตรวจทานโดย ผอ.วิลาสินี โนนศรีชัย
สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงโซล
สิงหาคม 2563

แหล่งข้อมูล

Ministry of Food and Drug Safety. **Food Safety**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:

https://www.mfds.go.kr/eng/wpge/m_9/denofile.do

Kim Soo Hee. (2560). **Status and Prospect of Edible Insects Industry**. World Agriculture Industry.

Seo Dong-Cheol. (2559). **S. Korean government to grow local edible insect market to \$436 mn industry**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:

<https://pulsenews.co.kr/view.php?year=2016&no=247669>. (วันที่ค้นข้อมูล : 4 สิงหาคม 2563).

Yonhap News Agency. (2562). **Number of insect companies on rise in S. Korea**. [ออนไลน์].

เข้าถึงได้จาก: <https://en.yna.co.kr/view/AEN20190521002800320>

Yonhap News Agency. (2559). **S. Korea's insect industry grows sharply over 4 years**. [ออนไลน์].

เข้าถึงได้จาก: <https://en.yna.co.kr/view/AEN20160205004200320>

FAO. (2556). **Edible Insects: Future prospects for food and feed security**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:

<http://www.fao.org/3/i3253e/i3253e.pdf>

Ministry of Food, Agriculture and Rural Affairs. **5-year Insect Industry Fostering Plan**. [ออนไลน์].

เข้าถึงได้จาก: <https://www.mafra.go.kr/english/1412/subview.do>
